

[Tholstrup.]

et eneste øjeblik, så længe vi har råd til al den anden luksus. Nej, den dag man siger, at nu har vi ikke råd til at ryge tobak, ikke råd til at drikke spiritus, tror jeg på, at vi ikke har råd til at importere alt, hvad vi har lyst til af nyttegenstande.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til ministeren for handel, industri og søfart af Oluf Pedersen. („Vil ministeren straks ophæve smørrationeringen?“).

Forespørgeren (Oluf Pedersen): Smørrationeringen blev indført den 8. november 1940 under besættelsen. Den ugentlige ration blev fastsat til 350 g, og den omfattede kun hjemmeforbruget. Fra 1. april 1941 krævedes der mærker på restaurationer for smørrebrød og fra 1. februar 1942 også mærker for varme retter. Fra 1. juli 1942 blev rationen nedsat til 300 g og fra 1. juli 1945, altså efter besættelsens ophør, til 250 g, måske med lidt tillæg en gang imellem.

Rationeringen her i Danmark af smør blev indført for at sikre den danske befolkning en forholdsvis god ration, og jeg har min del af ansvaret for, at vi fik rationeringen. Det skete jo i sin tid, da vi arbejdede sammen mod tyskerne. De 350 g blev senere nedsat, og vi fik senere også de såkaldte fedtlapper efter tysk krav, og disse har vi endnu ikke frigjort os for. Mig bekendt er der ikke et eneste land i verden bortset fra Danmark, som opretholder restaurationsmærkerne, og såvidt jeg ved, er der kun eet eneste land i verden bortset fra Danmark, som i dag opretholder en smørrationering, og dér skyldes det, at der udbetales store statsstilskud til nedsættelse af smørprisen.

Når vi endnu i Danmark, det smørproducerende land, opretholder en smørrationering, står det, såvidt jeg kan skønne, i forbindelse med den socialistiske regerings tro på nødvendigheden af, at staten skal være barnepige for borgerne. Dens opretholdelse var derfor også et af valgets spørgsmål. Spørgsmålet om dens opretholdelse blev af vælgernes flertal besvaret med et nej. Det var derfor ganske naturligt, at vi fra retsforbundets side rejste spørgsmålet under de forhandlinger, der blev ført om regeringsdannelsen efter valget,

og at vi, da regeringen fortsatte, straks stillede en forespørgsel her i tinget og stillede den højtærede handelsminister overfor kravet om smørrationeringens afskaffelse. Det er også begrundet med, at socialdemokratiet under de nævnte forhandlinger erklærede sig rede til at bøje sig for valgdagens tale. Fra retsforbundets side blev det klart udtalt, at hvis regeringen ville fortsætte den økonomiske politik, som den havde ført forud for valget, ville vi fra retsforbundets side møde ministeriet med mistillid. Ministeriet Hedtoft vidste derfor, hvad det gik ind til; når det alligevel tilbød at fortsætte, må det være udtryk for, at det ikke agtede at fortsætte som før valget. Vi så da også, at regeringen for få dage siden bøjede sig for venstres og de konservatives krav om ændringer i værneskatten og forsvarslånet, accepterede disse partiets krav, til trods for at der næppe var flertal derfor her i tinget.

Med liberaliseringen ligger det vel anderledes. Dels kan man vel sige, ikke mindst efter den debat, der er ført i dag, at venstre og konservative, for ikke at tale om de radikale, vel nok er noget valne tilhængere, det må jeg indrømme. De har mange betænkeligheder, og jeg forstår forsåvidt godt disse betænkeligheder, sådan som det ligger med dansk offentlig økonomi, men jeg går på den anden side ud fra, at man både fra venstres, fra konservativ og fra radikal side forstår, at liberalismen ikke gør os fattige, men lige modsat. Den merkantillistiske politik, den idé, som jo stammer fra enevældens tid, at staten skulle sørge for en gunstig handelsbalance, sørge for at holde pengene i orden ved hjælp af statsindgreb, importreguleringer, statsstilskud og alt, hvad dertil hører, med hele denne politiks kontorstyre og embedsmandsvælde har altid været vejen til fattigdom. Når vi har ført en sådan politik, er det ikke så underligt, at vi bliver fattigere og fattigere for hver dag, der går, selvom det overrasker den højtærede handelsminister nok så meget. Det er den frie handel, det private initiativ, der altid har ført til national velstand, og som, når det sker på ligerettens grund, fri for monopoler og særrettigheder, altid vil føre til bedre vilkår, ikke mindst for de ringest stillede i samfundet.

Desværre tyder meget på, at dette ikke er gået op for regeringen. Den har, selv efter valget, sin besynderlige tro på statens evne til at klare alt for befolkningen. Lige efter rigsdagens åbning, da jeg havde anmeldt min forespørgsel om smørrationering-